

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Marie Žiškové, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Pavla Pavlíka a JUDr. Pavla Simona, rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu**, se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219, na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Obvodním soudem pro Prahu 4**, a dalších účastníků sporu vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 73 EC 2152/2009, ve věci žaloby o zaplacení 10.000,- Kč s příslušenstvím: žalobkyně **UPS Česká republika s.r.o.**, se sídlem v Praze 4, Závašova 5, a žalovaného **L. G.**,

t a k t o :

- I. **P ř í s l u š n ý** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 73 EC 2152/09 **je soud.**
- II. Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 29. 4. 2010, čj. 73 EC 2152/2009 – 15 **se zrušuje.**

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným dne 24. 4. 2014 zvláštnímu senátu zřízenému dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, (dále jen „zákon č. 131/2002 Sb.“), se Český telekomunikační úřad (dále jen „ČTÚ“) domáhá, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc vzniklý ve smyslu ustanovení § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb., mezi ním a Obvodním soudem pro Prahu 4 ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 73 EC 2152/2009, týkající se zaplacení smluvní pokuty ve výši 10.000,- Kč s příslušenstvím.

Z předloženého soudního spisu se podává, že žalobkyně se návrhem na vydání elektronického platebního rozkazu, podaným u Obvodního soudu pro Prahu 4 dne 19. 8. 2009, domáhala vůči žalovanému zaplacení částky 10.000,- Kč s příslušenstvím, jakožto smluvní pokuty za nevrácení zařízení sloužícího k přijímání satelitního televizního signálu po ukončení smluvního vztahu (na základě odstoupení od smlouvy žalobkyně), ve lhůtě 7 dnů, v souladu s příslušnými ustanoveními Všeobecných podmínek poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací společností UPC Česká republika a.s. (dále jen „Všeobecné podmínky“). Obvodní soud pro Prahu 4 svým usnesením ze dne 29. 4. 2010, čj. 73 EC 2152/2009 - 15 řízení ve věci zastavil (výrok I.) s tím, že po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena ČTÚ (výrok II.); výroky III. a IV. pak rozhodl o vrácení soudního poplatku žalobkyni a o nákladech soudního řízení. Svůj postup odůvodnil tím, že žalobkyně požaduje zaplacení smluvní pokuty za porušení či nesplnění povinnosti vyplývajících ze smlouvy o zprostředkování elektronických komunikací,

příčemž podle § 129 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o elektronických komunikacích“) je orgánem příslušným k rozhodování o tomto sporu ČTÚ. Z příloh připojených k žalobě vyplývá, že žalobkyně uzavřela se žalovaným dne 26. 6. 2008 smlouvu o poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací; její součástí bylo též ujednání o zapůjčení *doplňkových zařízení*, a to (mimo jiné) satelitního modemu a set-top-boxu, včetně jejich instalace. Přípisem ze dne 23. 9. 2008 žalobkyně upomenula žalovaného k zaplacení částky 1.372,- Kč za poskytnuté služby s tím, že nebude-li tato částka ve lhůtě 3 dnů od obdržení tohoto přípisu uhrazena, žalobkyně odstupuje od smlouvy o poskytování služeb elektronických komunikací. V případě, že dojde tímto způsobem k odstoupení od smlouvy, byl žalovaný vyzván, aby ve lhůtě 10 dnů od obdržení tohoto přípisu vrátil zařízení, které mu bylo v rámci uvedené smlouvy žalobkyní poskytnuto; žalovaný byl též upozorněn na možnost uplatnění smluvní pokuty dle Všeobecných podmínek, pokud tak neučiní. Z předložených Všeobecných podmínek se podává, že na základě dohody mezi poskytovatelem služeb elektronických komunikací a účastníkem může být účastník dočasně poskytnuto tzv. „*doplňkové zařízení*“. Účastník je v takovém případě oprávněn *doplňkové zařízení* odpovídajícím způsobem užívat, nestává se však jeho vlastníkem (čl. 3.3 a 3.4). Dle čl. 3.6 je účastník nejpozději do 7 dnů od data ukončení smlouvy o poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací povinen *doplňkové zařízení* poskytovateli elektronických služeb vrátit. Z článku 3.7 dále vyplývá, že pokud účastník *doplňkové zařízení* ve lhůtě uvedené v odst. 3.6 nevrátí, nebo je vrátí nefunkční, nebo ve stavu, který zjevně neodpovídá běžnému opotřebení, je poskytovatel elektronických služeb oprávněn účtovat účastníkovi jednorázovou smluvní pokutu 5.000,- Kč.

ČTÚ s právním názorem vysloveným ve shora uvedeném usnesení obvodního soudu nesouhlasí a podal proto zvláštnímu senátu návrh k rozhodnutí kompetenčního sporu. Uvedl, že z návrhu na vydání elektronického platebního rozkazu vyplývá, že žalovaný porušil své povinnosti vyplývající ze smlouvy o poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací ze dne 26. 6. 2008. Ze strany žalobkyně proto došlo k ukončení smluvního vztahu a v souladu s čl. 3 Všeobecných podmínek tak bylo povinností žalovaného vrátit nejpozději ve lhůtě 7 dnů od data ukončení smlouvy zapůjčená technická zařízení. Jelikož tak neučinil, nárokuje žalobkyně smluvní pokutu v celkové výši 10.000,- Kč; tato pohledávka ovšem, dle názoru ČTÚ, nemá svůj původ v poskytnuté službě elektronických komunikací, ve smyslu vymezení tohoto pojmu, uvedeného v § 2 zákona o elektronických komunikacích. Rozhodovací pravomoc ČTÚ [§ 108 odst. 1 písm. g) a § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích] je založena pouze v případě sporu o otázkách souvisejících se samotným poskytováním služeb elektronických komunikací, eventuálně o ujednáváním na ně úzce navazujících; ujednání o povinnosti zaplatit smluvní pokutu za nevrácení zapůjčeného zařízení takovým ujednáním není. Žalobkyní uplatněná pohledávka není cenou za službu elektronických komunikací, ale vyplývá z porušení soukromoprávního vztahu mezi žalobcem a žalobkyní, který je svou povahou smlouvou o výpůjčce. Vzhledem k tomu, že povinnost zaplatit smluvní pokutu je akcesorickým závazkem k závazku k hlavnímu, tj. k povinnosti vrátit zapůjčené zařízení, je k rozhodování v této části sporu povolán soud. V této souvislosti ČTÚ odkázal na shodný právní názor, vyslovený v usnesení zvláštního senátu ze dne 9. 9. 2008, čj. Konf 27/2008 – 7. Z těchto důvodů proto ČTÚ navrhuje, aby zvláštní senát usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 29. 4. 2010, čj. 73 EC 2152/2009 - 15 zrušil a zároveň rozhodl, že příslušným vydat rozhodnutí dané věci je soud.

Zvláštní senát o vzniklém kompetenčním sporu uvážil následovně:

Obvodní soud pro Prahu 4 v předcházejícím soudním řízení popřel svou pravomoc věc rozhodnout a rovněž navrhovatel (ČTÚ) popírá svou pravomoc ve věci rozhodnout poté, co mu byla postoupena. Zvláštní senát tedy shledal, že se jedná o negativní (záporný) kompetenční spor,

ve smyslu ustanovení § 1 odst. 2 věty druhé zákona č. 131/2002 Sb., k jehož projednání a rozhodnutí je tímto zákonem povolán.

Podle ustanovení § 7 odst. 1 občanského soudního řádu v občanském soudním řízení projednávají a rozhodují soudy spory a jiné právní věci, které vyplývají z poměru soukromého práva, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány.

Podle ustanovení § 129 odst. 1 věty první zákona o elektronických komunikacích ČTÚ rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě.

Zvláštní senát se k otázce rozhodovací pravomoci ve věci smluvní pokuty za nevrácené zapůjčené zařízení, jehož prostřednictvím je uživateli poskytována služba elektronických komunikací, v minulosti již opakovaně vyjádřil. Například z usnesení ze dne 9. 9. 2008, čj. Konf 27/2008 – 7, na které odkazuje i navrhovatel, se podává, že smluvní pokuta „*typickým soukromoprávním institutem; jde o způsob zajištění závazku, jehož účelem je zpravidla peněžitá sankce za porušení či nesplnění (smluvní) povinnosti (...). Při posuzování pravomoci k rozhodování sporu na úseku elektronických komunikací, jejichž předmětem je právě nárok na smluvní pokutu, je však nutné především vycházet z charakteru povinnosti, která byla porušena. Vztah mezi porušenou povinností a nárokem na smluvní pokutu je tudíž vztahem příčiny a následků, které nelze posuzovat odděleně; existence porušení povinnosti je přitom určujícím pro existenci nároku na smluvní pokutu, nikoliv obráceně. O smluvní pokutě tedy bude rozhodovat ten orgán, který je podle zákona příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti, za níž je smluvní pokuta vymáhána (...). Předmětem řízení v této věci je (...) smluvní pokuta za porušení povinnosti vrátit vypůjčený satelitní komplet poté, co byla smlouva ukončena. Výpůjčka věci je přitom běžný soukromoprávní vztah a rozhodnutí o smluvních sankcích plynoucích z porušení povinností vztahujících se k výpůjčce tedy přísluší soudu“.* Zmínit lze též usnesení ze dne 29. 5. 2012, čj. Konf 30/2012 – 14, kde zvláštní senát konstatoval, že „*[n]elze zpochybnit, že bez zapůjčeného zařízení by nebylo možné služby na základě zákona o elektronických komunikacích provozovat, to ovšem z výpůjčky nečinní službu elektronických komunikací. Přestože k výpůjčce došlo v souvislosti s uzavřením smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, rozhodování o smluvní pokutě vyplývající z porušení povinnosti vrátit vypůjčené zařízení zákon o elektronických komunikacích nespěřuje Českému telekomunikačnímu úřadu; tato věc tedy patří do příslušnosti soudů.* Tato judikatura je následována i dalšími rozhodnutími zvláštního senátu – viz například usnesení ze dne 30. 10. 2013, čj. Konf 32/2013 – 11.

S ohledem na výše popsaný skutkový stav věci je zřejmé, že v nyní posuzovaném kompetenčním sporu se jedná o typově totožnou věc, jako ve zmiňovaných případech kompetenčních sporů, o kterých zvláštní senát již v minulosti rozhodoval. Žalobkyně se domáhá zaplacení smluvní pokuty za nevrácené zapůjčené zařízení (zde modem a set-top-box), jejichž prostřednictvím poskytovala žalovanému služby elektronických komunikací. Nejedná se tedy o situaci, kdy by se osoba vykonávající komunikační činnost domáhala úhrady smluvní pokuty sjednané pro případ, že účastník neuhradí cenu za poskytnutou službu elektronických komunikací. Neuhrazení ceny za poskytnutou službu by bylo porušením povinnosti dle zákona o elektronických komunikacích a nárok na smluvní pokutu by byl na toto porušení zákona přímo navázán; v takovém případě by pravomoc pro vydání rozhodnutí svědčila ČTÚ. V dané věci se jedná o spor z výpůjčky věci; výpůjčka je přitom běžný soukromoprávní vztah a rozhodování o smluvních sankcích plynoucích z porušení povinností vztahujících se k výpůjčce tedy přísluší soudu.

S ohledem na uvedené skutečnosti lze uzavřít, že dle konstantní judikatury zvláštního senátu rozhodování v těchto typových věcech není zákonem svěřeno ČTÚ, ale je zde založena

obecná pravomoc soudů dle § 7 odst. 1 občanského soudního řádu. Jelikož zvláštní senát neshledal v nyní posuzované věci žádný důvod k odchýlení se od své dosavadní judikatury, rozhodl, že příslušným vydat rozhodnutí ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 73 EC 2152/2009 je soud.

Podle ustanovení § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb., zvláštní senát zrušil rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Zvláštní senát proto zrušil usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 29. 4. 2010, čj. 73 EC 2152/2009 – 15, neboť odporuje výroku, jímž byla pravomoc tohoto soudu ve věci rozhodnout zvláštním senátem určena.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je dle ustanovení § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb., závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány i soudy. Dále bude tedy v řízení o této věci pokračovat Obvodní soud pro Prahu 4.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 5 odst. 4 zákona č. 131/2002 Sb.).

V Brně 19. února 2015

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu